

## ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ JAZZ ΘΕΩΡΙΑ!

Η θεωρία είναι ένας απλός τρόπος για να μπορέσουμε να αντιληφθούμε την μουσική που υπάρχει γύρω μας. Είναι ο τρόπος για να κατανοήσουμε την κατασκευή των ήχων που ακούμε καθημερινά και να μιλήσουμε για αυτούς πχ

λέμε "αυτή η νότα είναι ρε ή το κομμάτι είναι γραμμένο στην σι ύφεση ελάσσονα κλίμακα ή αυτή η συγχορδία είναι μεγάλη έβδομη κτλ."

Για πολλούς μαθητές η θεωρία είναι το πιο βαρετό μάθημα γεμάτο κανόνες για κλίμακες συγχορδίες και βιβλία με χιλιάδες σημειώσεις.

Για άλλους είναι μια γνώση η οποία μένει στο μυαλό τους μόνο σε θεωρητικό επίπεδο χωρίς να μπορούν να την συνδέσουν με το όργανο τους.

Για άλλους είναι ένα σύστημα γεμάτο αριθμούς πληροφορίες συγκεχυμένες και πολύπλοκότητα πολύ δύσκολο για να μπορέσουν να το αποστηθίσουν και να το χρησιμοποιήσουν.

Όμως η θεωρία θα δείτε ότι είναι κάτι πολύ πιο απλό εαν προσπαθείσετε να καταλάβετε την **πραγματική της βοήθεια** που μας δίνει στο παίξιμο μας.

Η θεωρία είναι άμεσα συνδεδεμένη με την μουσική και κάθε κανόνας είναι συνδεδεμένος με τους ήχους που ακούμε καθημερινά.

Βέβαια το να περάσουμε την θεωρία στα χέρια μας και στο παίξιμο μας δεν είναι τόσο εύκολο εάν δεν μελετήσουμε μεθοδικά.

Ιδιαίτερα στην jazz που ο αυτοσχεδιαστής θα πρέπει να έχει όλη την θεωρία στα χέρια του και σε πολύ γρήγορη ταχύτητα σκέψης αυτό απαιτεί **μεθοδική δουλειά**. Παράλληλα όμως θα πρέπει να έχει απλουστεύσει την σκέψη του να έχει κατανοήσει τις έννοιες σε βάθος ώστε να νοιώσει όλη της την χρησιμότητα στο παίξιμό του και να διευκολυνθεί απο τις ευκολίες που του παρέχει αυτή η γνώση.

Θα προσπαθήσω να σας βοηθήσω κάνοντας μια πιο απλή προσέγγιση στον χώρο της jazz θεωρίας ξεκινώντας με **τρία βασικά βήματα** για να μπορέσετε να εφαρμόσετε την θεωρία και να την περάσετε στα χέρια σας.

Ένα από τα πρώτα βήματα που θα πρέπει να κάνουμε σαν αυτοσχεδιαστές είναι να σταματήσουμε να προχωράμε σε δυσνόητα κεφάλαια της θεωρίας προτού κατανοήσουμε πολύ καλά τα βασικά. Πολλοί μαθητές μιλάνε για κλίμακες αλλοιωμένες, για τρόπους από την μελωδική ελάσσονα, για ασυνήθιστες αρμονικές

σειρές, για αντικαταστάσεις τρίτονου, για συγχορδίες με αλλοιωμένες προεκτάσεις κτλ. χωρίς να έχουν καταλάβει βασικά πράγματα για την θεωρία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να **χάνουν την δημιουργικότητα τους** σε έναν αυτοσχεδιασμό

και να πνίγονται μέσα σε ένα χάος θεωρίας που δεν ξέρουν πως να το χειριστούν.

**Ας σκεφτούμε λοιπόν πιο απλά στην αρχή.** Απο το να προσπαθούμε μέσα από ένα βουνό πληροφοριών και μέσα από εκατοντάδες κλίμακες να βρούμε την καταλληλότερη για το σόλο μας θα πρέπει να σκεφτούμε πιο είναι το χαρακτηριστικότερο πράγμα που χαρακτηρίζει κάθε μουσικό κομμάτι ώστε

να μπορέσουμε στην αρχή να παίξουμε ένα δημιουργικό και ωραίο σόλο.

**Τρία βασικά στοιχεία** συνθέτουν τα θεμέλια της θεωρίας της jazz.

1. Οι 12 μείζονες που προκύπτουν από τις 12 νότες μας.
2. Τα τέσσερα βασικά είδη τετράφωνων συγχορδιών (μείζονες με έβδομη, μείζονες με μεγάλη έβδομη, ελάσσονες με έβδομη, και ελάσσονες με έβδομη και ελλατωμένη πέμπτη).
3. Και κάποιες πολύ βασικές αρμονικές αλυσίδες (ii-v-i, i-iv-v, iii-vi-ii-v κτλ)

Αυτή είναι η βασική θεωρία που θα πρέπει να γνωρίζει κάποιος για να αρχίσει να αυτοσχεδιάζει και σιγά σιγά να ανεβάζει το επίπεδό του.

Μέσα από αυτή την θεωρία βέβαια θα προκύψουν και οι υπόλοιπες πιο προηγμένες γνώσεις γύρω από την θεωρία της jazz με πιο πολύπλοκες κλίμακες πιο φανταχτερές συγχορδίες και πιο δύσκολες αρμονικές αλυσίδες αλλά

αυτά όλα θα έρθουν αφού μπορέσετε να έχετε σε άμεση εφαρμογή αυτές τις πρώτες βασικές αρχές.

Ας ρίξουμε λοιπόν μία πιο προσεκτική ματιά σε αυτές.

**1. Τελειοποιείτε τις γνώσεις στις 12 τονικότητες.**

## Μελέτη κλίμακας

christos mastrogiannidis  
jazzteaching.gr

ΚΛΙΜΑΚΑ ΝΤΟ ΜΕΙΖΟΝΑ



1. Μελετήστε πολύ καλά τις μείζονες κλίμακες στην αρχή ανεβαικατεβαίνοντας την κλίμακα σε δύο με τρεις οκτάβες με εναλλαγές στις ρυθμικές αξίες πχ. ογδοά, τρίηχα, δεκαταέκτα.

2. Ανεβείτε και κατεβείτε την κλίμακα με διαστήματα τρίτης

ΠΑΙΞΙΜΟ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ



3.Ανεβείτε με διατονικά τετράφωνα αρπάζ όλη την κλίμακα



4.Μάθετε να σκέφτεστε γρήγορα τις νότες που έχει κάθε διατονική συγχορδία και παράλληλα παίχτετες.



### Μην ξεχνάτε

- Οι τονικότητες είναι **μόνο 12** αυτό μας διευκολύνει αρκετά μην σας μπερδεύουν οι εναρμόνιες κλίμακες (Σι-ντό ύφεση, Φα δίεση-σολ ύφεση, Ντο δίεση-ρε ύφεση)
- Ότι ισχύει για μία τονικότητα ισχύει για όλες
- Μελετήστε και **τελειοποιήστε** κάθε τονικότητα προτού προχωρήσετε στην επόμενη!

**Συμβουλευτείτε το άρθρο μου** “Οργανώστε τις κλιμακες στην μελέτη σας”  
<http://www.musicheaven.gr/html/modules.php?name=News&file=article&id=4430>

Αφου νιώσετε άνετα με τις κλίμακες πάμε να δούμε τις βασικές τετράφωνες συγχορδίες.

## 2.Βασικές τετράφωνες συγχορδίες

Σας προτείνω ένα τρόπο μελέτης για τις συγχορδίες

1. Μελετήστε σε δύο κύκλους όλες τις συγχορδίες . Χρωματικό κύκλο και κύκλο με τέταρτες.
2. Μελετήστε χωριστά χέρια διατηρώντας τα ίδια δάχτυλα για όλες τις συγχορδίες και σταθερή ταχύτητα.
3. Μελετήστε αναλυτικά μελωδικά τη συγχορδία με κάθε χέρι χωριστά παρ.1. παρ.2.
4. Μελετήστε αρμονικά τη συγχορδία με κάθε χέρι χωριστά παρ.2. παρ.3.
5. Μελετήστε παίζοντας στο αριστερό χέρι αναλυτικά μελωδικά τη συγχορδία και στο δεξί αρμονικά παρ.4.
6. Μελετήστε παίζοντας στο δεξί χέρι αναλυτικά μελωδικά τη συγχορδία και στο αριστερό αρμονικά παρ.5.
7. Μελετήστε παίζοντας στο αριστερό σας χέρι την τονική , στο δεξί χέρι τη συγχορδία σχηματίζοντας ένα ρυθμό.

Σας δίνω τους πίνακες από τις βασικές συγχορδίες.

## Τετράφωνες συγχορδίες μείζονες με μεγάλη έβδομη Major seventh chords

www.jazzteaching.gr  
christos mastrogiannidis

**chromatic cycle**

Cmaj7   D $\flat$ maj7   Dmaj7   E $\flat$ maj7   Emaj7   Fmaj7

7   G $\flat$ maj7   Gmaj7   A $\flat$ maj7   Amaj7   B $\flat$ maj7   Bmaj7

### **cycle of fourths**

13   Cmaj7   Fmaj7   B $\flat$ maj7   E $\flat$ maj7   A $\flat$ maj7   D $\flat$ maj7

19   G $\flat$ maj7   Bmaj7   Emaj7   Amaj7   Dmaj7   Gmaj7

### **practice tips**

25

1 2 3 5

5 13 2 1

# Τετράφωνες συγχορδίες μείζονες με έβδομη dominant chords

www.jazzteaching.gr  
christos mastrogiannidis

## chromatic cycle

6 C<sup>7</sup> D<sup>b7</sup> D<sup>7</sup> E<sup>b7</sup> E<sup>7</sup> F<sup>7</sup>

7 G<sup>b7</sup> G<sup>7</sup> A<sup>b7</sup> A<sup>7</sup> B<sup>b7</sup> B<sup>7</sup>

## cycle of fourths

13 C<sup>7</sup> F<sup>7</sup> B<sup>b7</sup> E<sup>b7</sup> A<sup>b7</sup> D<sup>b7</sup>

19 G<sup>b7</sup> B<sup>7</sup> E<sup>7</sup> A<sup>7</sup> D<sup>7</sup> G<sup>7</sup>

## practice tips

25

# Τετράφωνες συγχορδίες ελάσσονες με έβδομη minor seventh chords

www.jazzteaching.gr  
christos mastrogiannidis

## chromatic cycle

6 Cm<sup>7</sup> Dbm<sup>7</sup> Dm<sup>7</sup> Ebm<sup>7</sup> Em<sup>7</sup> Fm<sup>7</sup>

Musical notation for the chromatic cycle of minor seventh chords. The sequence is Cm<sup>7</sup>, Dbm<sup>7</sup>, Dm<sup>7</sup>, Ebm<sup>7</sup>, Em<sup>7</sup>, and Fm<sup>7</sup>. The notation is in C major with a key signature of two flats. The bass line consists of whole notes: C, B, A, G, F, E. The treble clef shows the chord voicings for each chord.

7 F#m<sup>7</sup> Gm<sup>7</sup> Abm<sup>7</sup> Am<sup>7</sup> Bbm<sup>7</sup> Bm<sup>7</sup>

Musical notation for the chromatic cycle of minor seventh chords. The sequence is F#m<sup>7</sup>, Gm<sup>7</sup>, Abm<sup>7</sup>, Am<sup>7</sup>, Bbm<sup>7</sup>, and Bm<sup>7</sup>. The notation is in D major with a key signature of two sharps. The bass line consists of whole notes: F#, E, D, C, B, A. The treble clef shows the chord voicings for each chord.

## cycle of fourths

13 Cm<sup>7</sup> Fm<sup>7</sup> Bbm<sup>7</sup> Ebm<sup>7</sup> Abm<sup>7</sup> Dbm<sup>7</sup>

Musical notation for the cycle of fourths of minor seventh chords. The sequence is Cm<sup>7</sup>, Fm<sup>7</sup>, Bbm<sup>7</sup>, Ebm<sup>7</sup>, Abm<sup>7</sup>, and Dbm<sup>7</sup>. The notation is in C major with a key signature of two flats. The bass line consists of whole notes: C, F, Bb, Eb, Ab, Db. The treble clef shows the chord voicings for each chord.

19 F#m<sup>7</sup> Bm<sup>7</sup> Em<sup>7</sup> Am<sup>7</sup> Dm<sup>7</sup> Gm<sup>7</sup>

Musical notation for the cycle of fourths of minor seventh chords. The sequence is F#m<sup>7</sup>, Bm<sup>7</sup>, Em<sup>7</sup>, Am<sup>7</sup>, Dm<sup>7</sup>, and Gm<sup>7</sup>. The notation is in D major with a key signature of two sharps. The bass line consists of whole notes: F#, B, E, A, D, G. The treble clef shows the chord voicings for each chord.

## practice tips

25

Musical notation for practice tips. The right hand plays a chromatic scale: C, B, A, G, F, E, D, C, B, A, G, F, E, D, C. The left hand plays a bass line: C, B, A, G, F, E, D, C, B, A, G, F, E, D, C. The notation is in C major with a key signature of two flats. The bass line consists of whole notes: C, B, A, G, F, E, D, C, B, A, G, F, E, D, C.

# Τετράφωνες συγχορδίες ελαττωμένες με έβδομη minor seventh chords with b5

www.jazzteaching.gr  
christos mastrogiannidis

## chromatic cycle

6 Cm<sup>7(b5)</sup> C<sup>#m7(b5)</sup> Dm<sup>7(b5)</sup> D<sup>#m7(b5)</sup> Em<sup>7(b5)</sup> Fm<sup>7(b5)</sup>

Measures 1-6 of the chromatic cycle, showing the progression of chords from Cm<sup>7(b5)</sup> to Fm<sup>7(b5)</sup> in half-step increments.

7 F<sup>#m7(b5)</sup> Gm<sup>7(b5)</sup> G<sup>#m7(b5)</sup> Am<sup>7(b5)</sup> A<sup>#m7(b5)</sup> Bm<sup>7(b5)</sup>

Measures 7-12 of the chromatic cycle, showing the progression of chords from F<sup>#m7(b5)</sup> to Bm<sup>7(b5)</sup> in half-step increments.

## cycle of fourths

13 Cm<sup>7</sup> Fm<sup>7</sup> A<sup>#m7(b5)</sup> D<sup>#m7(b5)</sup> G<sup>#m7(b5)</sup> C<sup>#m7(b5)</sup>

Measures 13-18 of the cycle of fourths, showing the progression of chords from Cm<sup>7</sup> to C<sup>#m7(b5)</sup> in fourth intervals.

19 F<sup>#m7(b5)</sup> Bm<sup>7(b5)</sup> Em<sup>7(b5)</sup> Am<sup>7(b5)</sup> Dm<sup>7(b5)</sup> Gm<sup>7(b5)</sup>

Measures 19-24 of the cycle of fourths, showing the progression of chords from F<sup>#m7(b5)</sup> to Gm<sup>7(b5)</sup> in fourth intervals.

## practice tips

25

Measures 25-30 of the practice tips section, featuring a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand, with fingering numbers 1-5 indicated.



Αφου έχετε κατανοήσει και παράλληλα ενσωματώσει την θεωρία από τις κλίμακες και τις συγχορδίες στο παίξιμό σας πάμε να δούμε και το τρίτο στοιχείο της θεωρίας.

### **3. Βασικές αρμονικές σειρές.**

Τώρα θα πρέπει να ενώσουμε τις συγχορδίες που μάθαμε μεταξύ τους μια βασική αρμονική σειρά που συναντάμε στην jazz αλλά και σε άλλα είδη της μουσικής είναι το II-V-I

Η δεύτερη συγχορδία της κλίμακας η πέμπτη(δεσπόζουσα) και μετά η πρώτη η συγχορδία της τονικής

Μελετήστε πολύ καλά και κατανοήστε τις νότες που έχει κάθε II-V-I σε κάθε τονικότητα εξασκηθείτε χρησιμοποιώντας μεθόδους play-a-long in all keys που θα βρείτε στο διαδίκτυο.

Μελετήστε στη αρχή τις συγχορδίες και μετά μικρές φράσεις χρησιμοποιώντας νότες της συγχορδίας, νότες κλίμακας και αργότερα χρωματικές προσεγγίσεις.

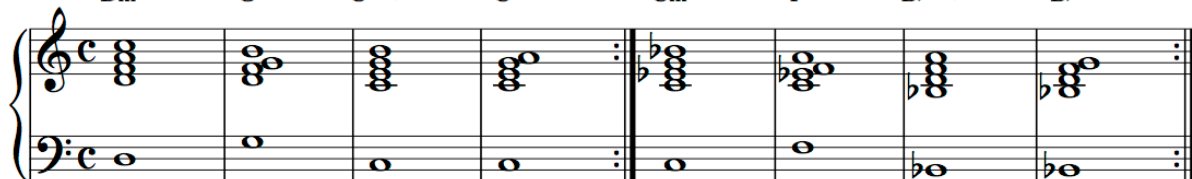
Σας παραθέτω πίνακα με II-V-I

# II V I

## Rootposition

www.jazzteaching.gr  
christos mastrogiannidis

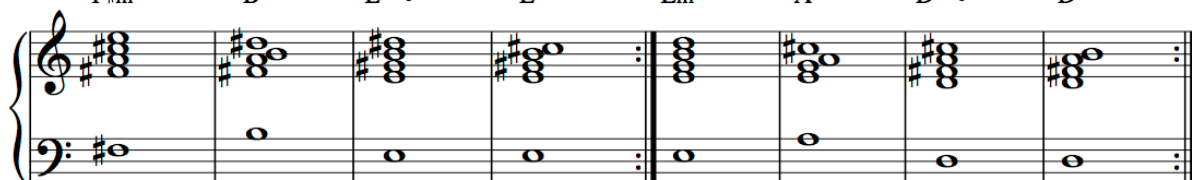
Dm<sup>7</sup> G<sup>7</sup> Cmaj<sup>7</sup> C<sup>6</sup> Cm<sup>7</sup> F<sup>7</sup> B<sup>b</sup>maj<sup>7</sup> B<sup>b</sup><sup>6</sup>



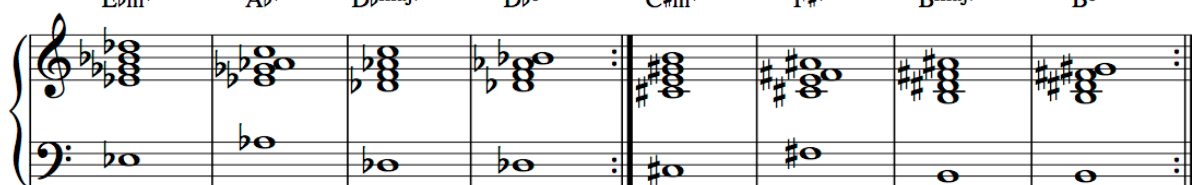
B<sup>b</sup>m<sup>7</sup> E<sup>b</sup><sup>7</sup> A<sup>b</sup>maj<sup>7</sup> A<sup>b</sup><sup>6</sup> A<sup>b</sup>m<sup>7</sup> D<sup>b</sup><sup>7</sup> G<sup>b</sup>maj<sup>7</sup> G<sup>b</sup><sup>6</sup>



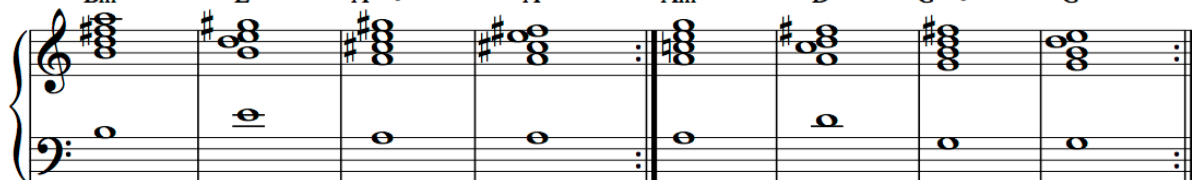
F<sup>#</sup>m<sup>7</sup> B<sup>7</sup> E<sup>#</sup>maj<sup>7</sup> E<sup>6</sup> E<sup>#</sup>m<sup>7</sup> A<sup>7</sup> D<sup>#</sup>maj<sup>7</sup> D<sup>6</sup>



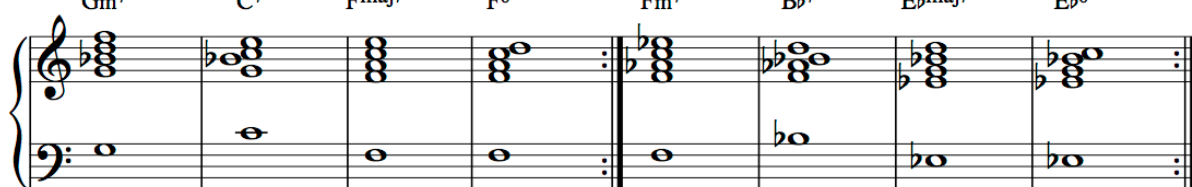
E<sup>b</sup>m<sup>7</sup> A<sup>b</sup><sup>7</sup> D<sup>b</sup>maj<sup>7</sup> D<sup>b</sup><sup>6</sup> C<sup>#</sup>m<sup>7</sup> F<sup>#</sup><sup>7</sup> B<sup>#</sup>maj<sup>7</sup> B<sup>6</sup>



B<sup>#</sup>m<sup>7</sup> E<sup>7</sup> A<sup>#</sup>maj<sup>7</sup> A<sup>6</sup> A<sup>#</sup>m<sup>7</sup> D<sup>7</sup> G<sup>#</sup>maj<sup>7</sup> G<sup>6</sup>



G<sup>#</sup>m<sup>7</sup> C<sup>7</sup> F<sup>#</sup>maj<sup>7</sup> F<sup>6</sup> F<sup>#</sup>m<sup>7</sup> B<sup>b</sup><sup>7</sup> E<sup>b</sup>maj<sup>7</sup> E<sup>b</sup><sup>6</sup>



Αφου έχετε μελετήσει και αυτη την αρμονική αλυσίδα έχετε πιά σίγουρα κατακτήσει τα βασικά στοιχεία της jazz θεωρίας έχοντας κάνει ένα ικανοποιητικό βήμα για να ξεκινήσετε να κάνετε ένα δημιουργικό και σκεπτόμενο αυτοσχεδιασμό.Σίγουρα η ομορφιά και ο πλούτος της jazz θεωρίας είναι πολύ μεγάλος αλλά έχετε κάνει μια δυναμική και ουσιαστική αρχή.

Σας εύχομαι να ευχαριστηθείτε τη μελέτη σας. Εάν έχετε οποιαδήποτε απορία μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου στο [jazzteaching@gmail.com](mailto:jazzteaching@gmail.com) για να σας βοηθήσω.

Εάν βρήκατε ενδιαφέρον το άρθρο, επισκεφθείτε το [www.jazzteaching.gr](http://www.jazzteaching.gr) και παρακολουθήστε και άλλα μαθήματα.

***Χρήστος Μαστρογιαννίδης***

***jazz piano teacher***

***Kunst Univercitat Graz Austria***

***Berklee College of Music USA***